

Winterkuiken

Lang geleden fietste ik met mijn moeder langs de Rembrandtkade, een van de Utrechtse grachten. Ik weet niet meer waar we vandaan kwamen, maar we waren op weg naar huis. Het was een koude, grijze winterdag. De kastanjabomen langs het zwarte water waren gehuld in bruidsjaponnen van glinsterend witte rijp. In de polders rondom de stad waren alle wateren dichtgevroren, maar dankzij de lozing van rioolwater was de Rembrandtkade slechts hier en daar bedekt met een laagje ijs. Het was nu, midden in de stad, een toevluchtsoord voor eenden, meerkoeten en waterhoentjes.

Ik had de kunst van het fietsen nog niet helemaal onder de knie en concentreerde me dan ook op de oneffen straatklinkers die soms verraderlijk glad waren. Desondanks ontwaarde ik opeens vanuit mijn ooghoek een merkwaardige vogel temidden van de verzameling soepeenden. Letterlijk een vreemde eend in de bijt. Een kleine vogel in een okerbruin verenpak met een opvallend pluizig, afgerond kontje. Het leek waarachtig wel een eendenkuiken. Dat kon toch niet waar zijn, midden in de winter!

Ik remde zo abrupt dat ik zowat over de kop sloeg. Mijn moeder stapte even later af om me te berispen vanwege mijn onvoorspelbare en verkeersvriendelijke fietsgedrag. Voordat ze verbaal kon uithalen wees ik haar opgewonden op het winterse wonderkuiken in de gracht. Samen tuurden we in de donkere, kwalijk riekende drab. Tevergeefs. Een paar eenden kwamen verwachtingsvol aanzwemmen, hopen op een paar broodkorstjes, maar geen spoor van een kuikenachtig exemplaar. Op het moment dat ze mijn observatie naar het rijk der fabelen wilde verwijzen, dook onverwacht het dwergeendje voor ons op, vlak bij de oever. Toen het beestje ons zag, verdween het bliksemssnel weer onder water. Nu had ik helemaal te doen met het verkleumde schepsel dat nog leek te verdrinken ook. Ik stelde mama voor om thuis mijn schepnet te gaan halen en het uitgeputte diertje te vangen, zodat we het thuis van een wisse dood konden redden. Mijn moeder accepteerde tot op zekere hoogte mijn neiging om zielige dieren mee naar huis te nemen in een doorgaans vergeefse poging ze op te lappen, maar dit voorstel ging haar toch te ver. Bovendien twijfelde ze openlijk aan het kuikenschap en zieligheidsgehalte van de vogel in kwestie, want hij scheen zich al duikend wel op zijn gemak te voelen, daar in de Rembrandtkade. Ik weet niet meer precies hoe ze me weg lokte, maar wellicht paaide ze me met de belofte van warme chocolademelk bij thuiskomst.

Een paar jaar later kreeg ik mijn eerste vogelboek. Op een van de eerste bladzijden stond een afbeelding van mijn winterkuiken. Het was helemaal geen zielig jonge eendje, maar een volwassen dodaars, onze kleinste fuut die duikend aan zijn kostje komt dat bestaat uit allerlei waterbeestjes.

Eigenlijk was mijn persoonlijke ontdekking van de dodaars uit mijn herinnering verdwenen. Totdat een vriend van mij deze zomer het plan opperde om vier verweesde dodaarzenkinderen te redden. Met een schepnet. Maar dat is een ander verhaal.

Eef Arnolds

De tekst is eerder verschenen in het tijdschrift Jonas 9 nr 2. 2006.